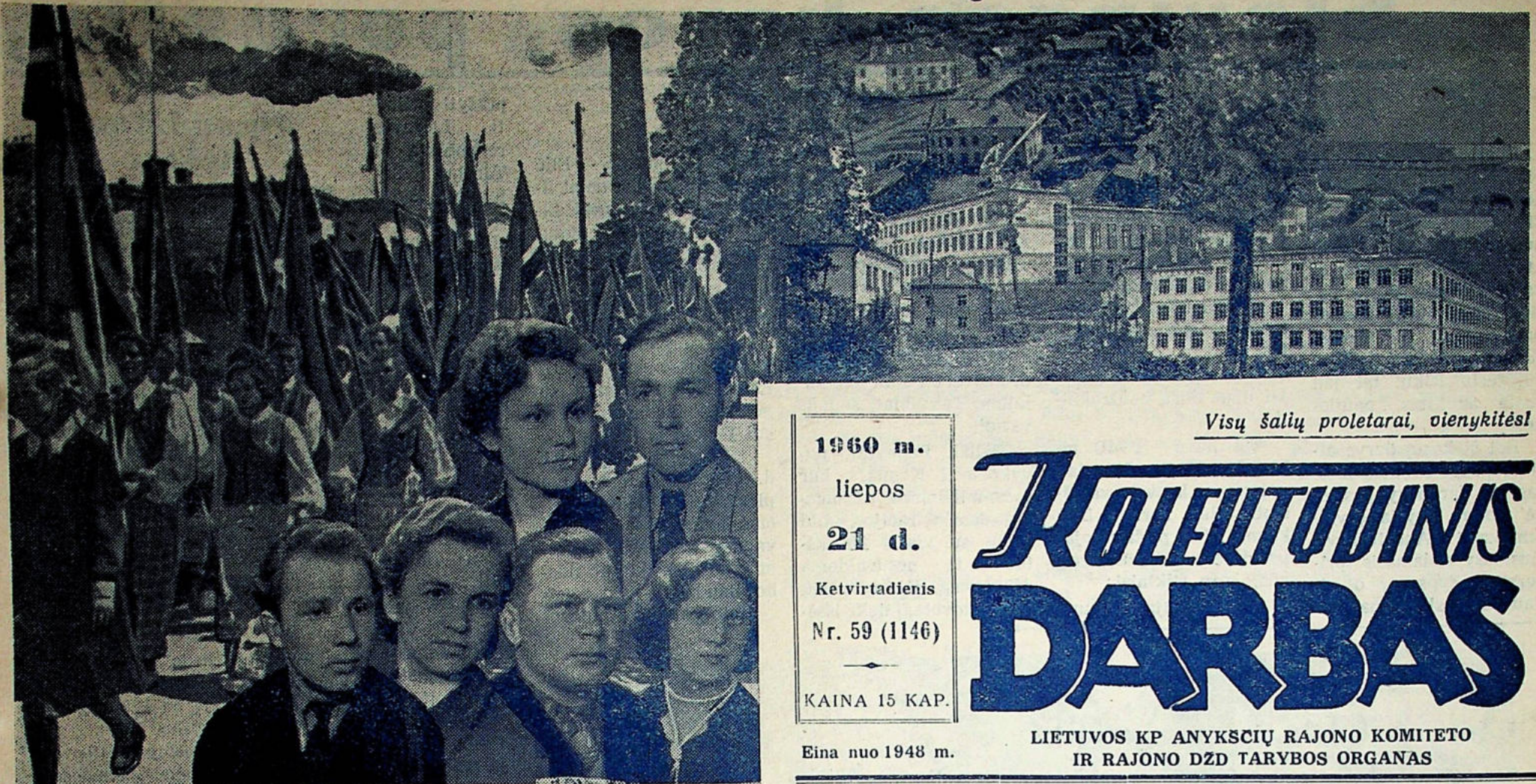

TEGYVUOJA TARYBŲ LIETUVA!

Visų šalių proletarai, vienykitės!

1960 m.

liepos

21 d.

Ketvirtadienis

Nr. 59 (1146)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DŽD TARYBOS ORGANAS

Didžiulio kūrybinio pakilimo dienas gyvena Tarybų Lietuva, pažymėdama savo gimimo 20-ąsias metines. Prieš dvidešimt metų Lietuvos liaudis, tarybinių brolių padedama, atvertė naują, šviesų savo istorijos puslapį.

Kaip traktorius skiriasi nuo medinės žagrės, kaip konvejeris — nuo amatininko įrankio, taip senoji Lietuva skiriasi nuo naujosios, gyvenančios ir kuriančios broliškoje tarybinių tautų šeimoje. Lietuva, praeityje buvusi kapitalistinės Europos agrarinio priedėlio, tapo klestinčia socialistine industrinė-kolūkinė respublika. Mes gavome neribotas galimybes pramonės, žemės ūkiui, mokslui ir kultūrai vystyti. Praeitų metų pabaigoje mūsų respublika per 40 dienų gamino tiek pat produkcijos, kiek buvo išleista per visus 1940 metus. Pagrindiniai pasikeitę pramoninės gamybos struktūra. Sukurta sunkioji pramonė. Mūsų įmonės dabar stato laivus ir gamina turbinas, stakles ir sudėtingas skalėlavimo mašinas, prietaisus, elektrines buitines paskirties prekes, žemės ūkio techniką. Metalų perdirbimo ir mašinų gamybos pramonė 1959 metais pagamino produkcijos 65 kartus daugiau, negu 1940 metais. Mašinos ir prietaisai su Lietuvos įmonių ženklais siunčiami ne tik į visas broliškąsias tarybines respublikas; jas galima pamatyti ir liaudies demokratijos šalyse, ir kapitalistinėse valstybėse. Lietuvos produk-

cija eksportuojama į 43 pasaulio šalis.

Sparčiai auga mūsų miestai. Visa Lietuva skendi statybų pastoliuose. Per 20 metų daugiau kaip tris kartus išaugo pramonėje dirbančių žmonių skaičius. Maždaug keturis kartus padidėjo specialistų su aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo skaičius.

Didžiulis Tarybų valdžios laimėjimas yra socialistinis žemės ūkio pertvarkymas, stambios visuomeninės gamybos sukūrimas. Tik kolūkinė santvarka išvedė Lietuvos valstiečius į platų ir šviesų laimingo gyvenimo kelią.

Stiprėja kolūkių visuomeninis ūkis, didėja jų turtas. Žemės ūkio artelių piniginės pajamos padidėjo nuo 369 milijonų rublių 1953 metais iki 1 milijardo 716 milijonų rublių 1959 metais. Nuolat auga žemės ūkio gamybos prekių gamybos. Antai, pernai 100 hektarų naudmenų buvo pagaminta po 76 centnerius mėsos (gyvojo svorio) ir po 420 centnerių pieno.

Svarbiausias rodiklis, apibūdinantis darbo žmonių medžiaginę gerovę, yra darbininkų ir tarnautojų realaus darbo užmokesčio ir valstiečių realiųjų pajamų augimas. Per pastaruosius devynerius metus mūsų darbininkų ir tarnautojų realusis uždarbis padidėjo beveik dviem trečdaliais. Kolūkių valstiečių realiosios pajamos tik per šešerius metus

JUSTAS PALECKIS
Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos
Prezidiumo Pirmininkas

(1953—1959) padidėjo 38 procentais. 27 procentai visų darbininkų ir tarnautojų pradėjo dirbti septynių valandų darbo dieną. Jų uždarbis ne tik nesumažėjo, bet, atvirkščiai, padidėjo.

Per 20 metų Lietuvoje įvyko tikra kultūrinė revoliucija. 1940 metais mes paveldėjome iš buržuazinės santvarkos apie 300 tūkstančių beraščių. Žiūrėdama į mokslą kaip į biznį, užtikrinantį lengvą ir „švarų“ gyvenimą, buržuazija sąmoningai stengėsi paversti inteligentią uždara kastą. 1933 metais „Lietuvos aidas“ rašė, kad besimokančio jaunimo skaičius jau pasiekė savo ribą. Buvo imamasi visokių priemonių, siekiant apriboti darbo žmonių vaikų priėmimą į gimnazijas. Paskutiniuosius buržuazijos viešpatavimo metus moksleivių skaičius gimnazijose ėmė mažėti.

Dabar Lietuva nežino tokio termino, kaip „inteligentijos perprodukcija“, kuris anais laikais buvo daug kartų kartojamas. 1939 metais Lietuvoje buvo 21.100 specialistų su aukštojo ir vidurinio mokslo, o dabar jų skaičius pasiekė beveik 90 tūkstančių. 1939 metais tūkstančių gyventojų Lietuvoje teko mažiau kaip po vieną studentą, o dabar — dešimt. Pa-

gal studentų skaičių tūkstančiui žmonių Lietuva du-tris kartus viršija tokias kapitalistines šalis, kaip Prancūzija, Švedija, Italija, Norvegija, Suomija ir daugelį kitų. Dvylikoje Lietuvos aukštųjų mokyklų mokosi 25 tūkstančiai jaunuolių ir merginų.

Buržuazinė Lietuva neturėjo kultūros universitetų, liaudies teatrų, kurių skaičius dabar nuolat auga. Nebuvo ir Mokslių akademijos, filmharmonijos. Sukurtas nacionalinis kino menas. Masine tapo meninė saviveikla. Kas trylikas žmogus šiandien Lietuvoje dalyvauja meninėje saviveikloje.

Lietuvos darbo žmonės giliai supranta, kad tik glaudžiai, broliška bendradarbiaudama su didžiąja rusų tauta, su visomis Tarybų šalies tautomis, lietuvių tauta sugebėjo nuversti nepakenčiamą išnaudotojų jungą, paimti valdžią į savo rankas ir žengti į šviesų komunizmo statybos kelią. Tik broliškosios respublikoms padedant, lietuvių tauta išvengė išnaikinimo hitlerinėje vergovėje, sugebėjo per trumpą laiką užgydyti karo padarytas sunkias žaizdas, pasiekti neregėtas savo ekonomikos bei kultūros vystymo viršūnes. Savo darbu lietuvių tauta įneša vertingą indėlį į bendrus

tarybinės Tėvynės aruodus.

Išvystę socialistinį lenktyniavimą Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio garbei, kovodami už septynmečio plano įvykdymą pramonėje per 6 metus, o žemės ūkyje — per 5 metus, respublikos darbo žmonės tarybinių tautų šeimoje tvirtai žengia į naujas pergales visose liaudies ūkio srityse.

Tarytum tarybinių tautų broliškos draugystės ir bendradarbiavimo simbolis stovi ant Nemu-

no Kauno HES. Statant šią hidroelektrinę Lietuvai padėjo visos broliškosios respublikos technika, pulkiais specialistais. Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio išvakarėse tarp Kauno ir Vilniaus pradėtas statyti naujas tautų draugystės kūrinys — galinga Valskybinė rajoninė elektrinė.

Lietuvių tauta sutinka Tarybų valdžios dvidešimtmetį kupina naujų jėgų ir kūrybinės energijos, vieningai smerkdama imperialistinius agresorius ir jų tarnus — buržuazinius nacionalistus. Tai, apie ką svajojo Lietuvos liaudis, tapo tikrove.

LKP Anykščių rajono komiteto
ir rajono DŽD Tarybos

SVEIKINIMAS

Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio
p r o g a

LKP Anykščių rajono komitetas ir rajono DŽD Taryba nuoširdžiai sveikina rajono darbininkus, kolūkiečius, inteligentus, pulkui tarybinį jaunimą ir visus rajono darbo žmones Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio proga ir linki pasisekimo svarbiame išplėstinės komunizmo statybos darbe, laimės asmeniniame gyvenime.

Mūsų šalyje kurlama teisingiausia ir pažangiausia visuomeninė santvarka — komunizmas. Didinga septynmečio programa reikalauja iš kiekvieno darbininko, kolūkiečio ir inteligento dirbti su dar didesne energija brangios tarybinės Tėvynės ir didžiojo visos tarybinės liaudies tikslo — komunizmo ir tautos visame pasaulyje vardan.

LKP rajono komitetas ir rajono DŽD Taryba yra tvirtai įsitikinę, kad visi rajono darbo žmonės nepagallės jėgų septynmečio planui pirma laiko įvykdyti.

Į naujas darbo pergales, brangūs draugai!

Šlovingos kovos, pergalių,

IŠĖJOM Į KELIĄ LAIMINGĄ

Subrašė, kaip ir visuomet, raktai, ir visai netaikant prasišvėrė sunkios vienuotės durys. Mes buvome pripratę prie „tvarkos“ ir žinojome, kada atidarys duris pasivaikščiotojui, ruošal, patikrinimui, į darbą. Jėgu duris atidarydavo neįprastu laiku, tai jau krata ar kitos „naujienos“.

Bet ši kartą durys atsivėrė visai dėl kitų priežasčių. Tarpdury pasirodė moterų skyriaus valdininkas Andriuskevičius. Šypsodamasis priverstine šypsena, o gliaulau veide slėpdamas ne-

aliskia baime, mandagiai kreipėsi į mus (mes vienuotėje sėdėjome dviese su E. Paraščilakeite):
— Pranešu, kad jums kalėjimo režimas nuimtas.
Išeidamas prižiūrėtojai liepė durų neužrakinti.

Tai buvo 1940 m. birželio 17 d. Mes jau galėjome laisvai vaikščioti, kiek norime būti klėme. Visi prižiūrėtojai pasidarė mandagūs, švelnūs, kaip šilkiniai.

Mūsų saviąta buvo

M. KUTRAITĖ,
buvusi pagrindininkė

tokia, kad nei aprašyti, nei apsaityti negalima. Džiaugsmas netilpo krūtinėje, atrodė, kad ir saulė visai kitaip šviečia.

1940 m. birželio 21 d. atsivėrė Panevėžio kalėjimo geležiniai, sunkūs vartai.

Palikę Panevėžį, nuvykome į Kauną, kur vyko milžiniškos džiaugsmo demonstracijos, kad kartu su visais išreikštume tą nesuvaldomą džiaugsmą, dėl kurio tiek buvo kovota, tiek išsė-

dėta kalėjimuose. Ellė draugų buvo katinami ilgus metus. Draugas Zilbertas net 20 metų. Adomaskas — apie 18 metų. Valė Narvidaitė, Aleksas Gužauskas ir daug kitų buvo įkalinti 12 ir daugiau metų. Visi darbo žmonės politinius kalinius sutiko su gėlėmis, bučiavo juos, kai jie ėjo iš kalėjimų.

1940 metų liepos 21 d. Liaudies Seimas savo pirmame posėdyje priėmė nutarimus: „Zemė vandenys, miškai, gelmių turtai priklauso darbo liaudžiai“.

Taip pat buvo nutarta

prašyti priliti Lietuvos respubliką į Tarybų Sąjungos sudėtį. Seimo sesijoje buvo išrinkta delegacija, kuri vyko į Maskvą, į TSRS Aukščiausiąją Tarybą su prašymu priliti Lietuvą į brolišką tarybinių tautų šeimą. Sios delegacijos nariu ir aš turėjau laimę būti.

Praėjo jau 20 metų. Visas nebeatpažįstamai pasikeitė. Mes vis laimingai gyvename, pamiršome vargus, skurdą tamsumą.

Tad nulenkime galvas prieš tuos, kurie už mūsų laisvę ir laimę atidavė brangiausią savo turtą — gyvybę.

Spaudžiam dešinę

Onai Černiauskaitė,

„Anykščių šilėlio“ kolūkio karvių melžėja, primelžusi per pusmetį iš 13 karvių po 1784 kg pieno. „Anykščių šilėlio“ kolūkio galvijų fermos darbuotoja iškovoję rajono pereinamąją Raudonąją vėliavą.

Nors dar nepuošia ordinas krūtinės, Bet žengia į pirmųjų gretose. Dėl gimtojo kolūkio ir Tėvynės Ji darbu atsidavusi visa.

Pralenkus grafiką, jauna melžėja Į priekį žvelgia degančiu žvilgsniu, — Tegu kas metal rajone daugėja Tokių darbščių ir gerbiamų žmonių!

Neseniai LKP rajono komitete įvyko rajono vadovų pasikalbėjimas su senais revoliucionieriais — buvusiais pagrindininkais.

Nuotraukoje: išstvermingi kovotojai už Tarybų valdžią (iš kairės į dešinę) J. Grigštas, J. Morūnas, Br. Elnoris, J. Kavolis, M. Kutraitė, F. Kolesnikovas, Br. Putelkis ir N. Šaripovas (stovį) kalbasi su LKP rajono komiteto sekretoriais V. Lukoševičium ir V. Žiziu.

Nepamiršamos dienos

Pamenu gražų, kaip retą, keturiasdešimtųjų birželio rytą. Po naktį praėjusios audros oras buvo toks ramus ir tyras, įvairių žiedų kvapai tokiais srovėmis dvelkė iš laukų, kad nesinorėjo į vidų eiti, nors jau kelintą kartą kvietė mane pusryčiauti. Jau buvau beinašas, kai pamačiau ateinančią keletu mergaitę. Ji tikriausiai ėjo pas mus, todėl lūkterėjau.

— Jums laiškas nuo orgkomiteto, — tarė ji, paduodama man nedidelį laiškėlį.

Laiškely buvo parašyta, kad šiandien rengiamas politkalinių sutikimas ir aš kviečiamas turti sveikinimo žodi.

Visą dabar asfaltuotą Baranausko aikštę ir dalį skvero buržuazinės Lietuvos laikais užėmė turgaus aikštė. Ji nors buvo grįsta stambiais akmenimis, bet labai nelygi ir nešvari. Čia kas

trečiadienis suvažiuodavo anykštėnai ir neanykštėnai iš plačios apylinkės į turgų. Po to

turgaus aikštė likdavo mėšlina ir prišnerkšta, ir labai nemalonu būdavo per ją pereiti tuo metu, kai šluodavo. Dulkės gaubė gyvenamuosius namus ir parduotuves, kurios žiedu supo šią aikštę. Šloje aikštėje vykdavo ir įvairūs susirinkimai, čia stovėjo ir Pa-

tumsio namas, kur 1905 metais buvo revoliucionierių štabas, ir Povilonies namas, nuo kurio laiptų buvo sakomos kalbos.

Ant Povilonies namo laiptų pasirodė nedidelis būrelis politkalinių, vyrų ir moterų. Man teko dalyvauti daugely mišingų ir susirinkimų, bet tiek daug džiaugsmo ir entuziazmo niekur kitur neteko matyti. Grįžusieji apdovanojami gėlėmis, viens po kito juos sveikina kalbėtojai. Sveikinamąjį žodi turti kviečiamas ir aš. Nebeatsimenu, ką tada pasakiau, bet toje džiūgaujančių žmonių jūroje gal niekas ir neieškojo žodžių: reikalingas buvo padrasinantis, uždegantis žodis kovai su kapitalizmu, už socializmo pastatymą mūsų šalyje. Tik ne visi dalyviai džiaugėsi socializmo pastatymu: pakampiais stovėjo visokie petroniai, levelkos,

janickai, rudokai ir daugelis kitų, kurie tylomis tarėsi, kaip atkeršyti tiems, kurie aktyviai dedasi prie Tarybų valdžios pastatymo Anykščiuose. Tikrąjį savo veidą jie parodė hitlerinės okupacijos metu.

Po mitingo prasidėjo eiseną Anykščių miesto gatvėmis.

Neilgal teko džiaugtis mūsų draugams taikiu kūrybiniu darbu — jau sekančių metų birželio mėnesį Hitlerio gaujos klastingai užpuolė mūsų kraštą. Tai buvo sekma dienis, ir tą dieną nacistai pasirinko ne atsistatinti — jie, kaip ir prieš 600 metų kryžiuočiai, tikėjosi pagalbos iš savojo dievo. Bet nepadėjo nacistams, kaip ir senovės kryžiuočiams, jų dievas — jungtinėmis slavų ir lietuvių tautų pagėjomis buvo sutriuškintos tamsiosios kaip kryžiuočių, taip ir nacistų pajėgos.

P. SULGA,
LTSR nusipelnęs mokytojas

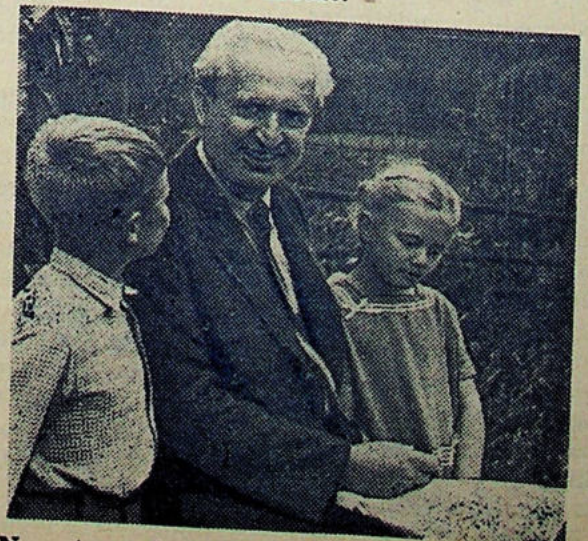
Kovotojų šeima

Kai hitlerinių žmogėdų gaujos užplūdo Tarybų Lietuvą ir aktyvūs jų talkininkai — buržuaziniai nacionalistai žudė darbo žmones, mūsų rajone, kaip ir visoje respublikoje, išiliepsnojo partizaninis karas. Pirmose partizanų gretose buvo Svėdasų apylinkės Kuprių kaimo Karosų šeima. Tėvas Jurgis Karosas buvo pagrindinės partinės organizacijos sekretorium, sūnus Jurgis kovojo „Zemaitės“, o Vladas ir Leonas „Audros“ partizanų daliniuose.

Daug sunkių valandų teko išgyventi kovotojų šeimai. Dažnai vietoje jaukios gryčios, motinai ir jauniausiam sūnui Algiui tekdavo slapstytis nuo baltaraiščių keršto skardinguose Šventosios šlaituose, nakvoti miškuose.

Atėjo pergalė. Tėvynė buvusius partizanus pašaukė prie taikaus darbo. Išsiskirstė šeima. Kievienas stojo į jam pavestą darbą.

Dabar buvęs pagrindinės partinės organizacijos sekretorius Jurgis Karosas — pensininkas, vasarą praleidžia gimtinėje, kur kiekvienas takelis, kiekvienas miškelis primena audringuosius kovos metus.

Nuotraukoje: J. Karosas su anūkais Vladuku ir Valyte.

darbo ir kūrybos keliu

Spaudžiam dešinę

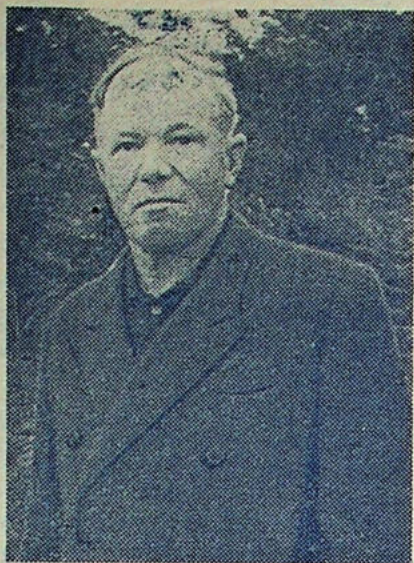
Juozui Žasiniui,

„Pergalės“ kolūkio kiaušinių fermos vedė-
jui. Kolūkio gyvulininkystės darbuotojai per
6 mėn. pagamino po 36,7 cnt mėsos, iško-
vojo pereinančią Raudonąją vėlavą.

„Kuo mažiau pagyrų, tuo geriau“, —
Tokiais žodžiais jisai vadovaujas.
Tik tada sako jis: „Padariau“,
Kada pasiektos pergalės naujos.

Dvidešimtmečio šventei planus
Pergalėčiai įvykdė prieš laiką.
Kolektyvas šerikių šaunus
Lenktyniavimo vėlavą laiko.

Draugas Juozai! Tau linkim sėkmės
Vadovauti toliau ir laimėti.

JAI DVIDEŠIMT METŲ

Kartu su Tarybų Lietu-
vos dvidešimtmečiu daug
jaunuolių ir merginų šven-
čia savo jaunystės dvide-
šimtmetį, savo gyvenimo

merginos gyvenimo kelias,
kokia būtų jos jaunystė
buržuazinėje Lietuvoje?
Emilija turi šešias sese-
ris, tris brolius. Seima di-
delė, ir jos likimas
buržuazinėje san-
tvarkoje būtų aiškus:
vergauti išnaudoto-
jams.

Emilija mes suti-
kom prie naujai
statomo montavimo
valdybos namo. Ji
puiki darbininkė,
dirbanti prie mūriji-
mo darbų. Atėjo ji
prieš metus į valdy-
bą tiesiog po bran-
dos egzaminų ir dir-
ba.

— O mokytiš to-
liau negalvojat? —
klausiame merginą.

džiugų pavasarį. Niekas iš
senesnės kartos žmonių ne-
turėjo tokios šviesios jau-
nystės, kaip šie dvidešimt-
mečiai jaunuoliai.

Emilija Vanagaitė —
paprastų darbininkų duk-
tė. Jos biografijoje nėra
kokių nors ypatingų įvy-
kių, o ir gyvena dar taip
mažai — tik dvidešimt me-
tų. Baigė vidurinę mokyk-
lą, gavo brandos atestatą,
išėjo į gyvenimą. Išėjo ne
buožel savo prakaito par-
duoti, o statyti, gyventi,
kurti. Koks būtų buvęs

— Kas gi dabar negal-
voja mokyti? Visi! Ta-
čiau norint pasirinkti spe-
cialybę, reikia ją pamil-
ti, kad įgijus būtų kam
nors nauda.

Besikalbant priešo prie
mūsų vienas iš darbininkų.
— Emiliut, tave kviečia
į valdybą. Komandiruo-
s į svarbų statybos objektą.

Merginos velde džiaugs-
mas. Nors ne pyragai ko-
mandiruotėje laukia, bet
Emilija žino, kad kur
sunkiau, ten reikalingos
komjaunuoliškos rankos,

komjaunuoliškas ryžtas.

— Pastatysit štai šitą
namą, ir, tikriausiai, įkur-
tuves teks švesti, butą
gausit, — sakome Emili-
jai.

— O ne. Mes turim nuo-
savą namą, vietos užten-
ka.

Pastarod, kad gausi Va-
nagų šeima gyvena pasi-
tulinčiai. Tarybų valdžios
metals pasistatė nuosavą
namą. Visi turi gerai ap-
mokamą, pastovų darbą.
Emilijos sesuo Irena —
„Spartako“ fabriko darbi-
ninkė, Laima dirba sluvyk-
loje, brolis Vytautas — kino-
mechanikas. Dar keturios
seserys mokosi septynme-
tėje mokykloje. Motina
gauna pensiją.

Džiugus Emilijai dvide-
šimtmetis, o dar puikesnė
ateitis jos laukia.

J. Pajarskas

Dvidešimtmečio slenkstį peržengiant

Daug sunkumų nuga-
lėti, daug giedro džiaugs-
mo ir darbo pergalių
pergyventi teko pirma-
me Tarybų Lietuvos dvi-
dešimtmečiuje. Šis laiko-
tarpis buvo ne tik pa-
grindinio liaudies ūkio
pertvarkymo, bet ir atel-
ties gairių nužymėjimo
laikotarpis. Tas ypač
buvo svarbu kolūkiniam
kaimui. Juk čia teko at-
sisakyti nuo iš senovės
paveldėtų ūkininkavimo

St. KRIKSTANAS,
rajo žemės ūkio
inspekcijos viršininkas

formų, pradėti dirbti ir
tvarkyti naujai. Mūsų
žemdirbių, partijos va-
dovaujamų, įveikė visus
sunkumus, išvedė kol-
ūkius į platų klestėjimo
kelią. Apie rajono kol-
ūkių pasiekimus labai
valzdžiai kalba žemės
ūkio produktų gamybos
rodikliai. Šiats metais
kolūkių gamins jau po
223 cnt pieno 100 ha
naudmenų, po 46 centne-
rius mėsos, o 100 ha
arimų — po 43,2 cent-
nerio kiaušienos. Ir la-
bai džiugu, kad pirmojo
pusmečio gyvulininkystės
produktų gamybos rezul-
tatai puikūs: pagaminta
po 85,6 centnerio pieno
ir po 14,8 centnerio mė-
sos.

Atskirų kolūkių ir gy-
vulininkystės darbuotojų
laimėjimai žymiai dides-
ni. Yra nemaža melžėjų,
kaip drg. drg. Genė Me-
džiulytė, LTSR Aukš-
čiausiosios Tarybos de-
putatė Rožė Kuliešienė,
Ona Pipiraitė, Genė Ba-
nytė, Genė Žarskutė,
Martytė Kavoliūnaitė, ku-
rios iš kiekvienos karvės
jau primelžė po 1700—

2000 litrų pieno. Žino-
mosios bekonų auginto-
jos Bronė Baukienė,
Ona Puodžiūnienė, Povl-
as Černius ir daugelis
kitų per pusmetį nupe-
nėjo po 80—90 bekonų.
Reikšmingiausia yra tas,
kad paskirų puikių dar-
buotojų pasiekimai vis
plačiau tampa viso ko-
lektyvo pasiekimais, dar-
bo pirmūnų pavyzdžiu
paseka ištisų fermų ko-
lektyvai ir tuo didina
kolūkių laimėjimus.

Tarybų Lietuvos dvi-
dešimtmečio slenkstį ra-
jono žemdirbiai peržen-
gia vykdydami septyn-
mečio plano uždavinius,
pilni ryžto šią grandiozi-
nę programą įvykdyti
per 4—5 metus. Tai
reiškia, kad ne tik atski-
ri, bet ir visi rajono kol-
ūkiai turi padvigubinti
žemės ūkio produktų ga-
mybą, geriau įdirbti lau-
kus, ryžtingai diegti ta-
rybinio mokslo pasieki-
mus į gamybą.

Įvykdyti septynmečio
planą, tai reiškia nema-
tytai pakelti kolūkių eko-
nominį pajėgumą, page-
rinti kolūkiečių gyven-
imą. Nėra abejonės, kad
mūsų žemdirbiai dar ryž-
tingiau kovos už tėviškos
suklestėjimą.

Laiškas iš Tarybinės Armijos

SVEIKINU VISUS

Tarybų Lietuvos dvi-
dešimtmetį sutinku šau-
niosios mūsų Tarybinės
Armijos eilėse. Šios
didžiulės šventės pro-
ga sveikinu savo tėve-
lius, visus „Svėdasų“
kolūkio kolūkiečius ir
linkiu geros kloties
septynmečio darbuose.

Mano tėviškė kaip
žydintis sodas sutinka
ši jubiliejų. Dar nie-
kad nebuvo ji tokia
graži ir tokia jauna.

Grįžęs iš Tarybinės
Armijos, aš iš visų jė-
gų vėl įsijungsiu į
darbą gimtame kolūky-
je, kad šiame septyn-
metyje jis taptų dar
gražesnis, dar turtingesnis.

Vyt. JANČYS

N. karinis dalinys

Naujame fabrike

Viename fabriko gale dar tebedirba statybininkai, o kitame jau ver-
da darbas, ūžia mašinos. Kam teko lankytis senajame fabrike, buvo įpra-
tęs matyti bėgiojančius iš vieno patalpų į kitas su glėbiais šlapių velti-
nių darbininkus. Dabar viso to nebėra. Žmonės dirba šviesiuose, erdviuo-
se cechuose ir, kas svarbiausia, visur mašinos, mašinos...

Mes veltinių vėlimo-tempimo ceche. Prie didžiulių nau-
jų mašinų dirba Br. Rimkaus vadovaujama vėlėjų briga-
da. Vieną po kito deda ant transportinio vežimėlio ištemp-
tus veltinius St. Pakšys ir Br. Urbonavičius. Visi links-
mi, patenkinti naujuoju fabrikui, naujomis mašinomis,
kurios dirba labai gerai.

— Darbo užduotis jau dabar
viršijam, — pasakoja brigadi-
ninkas, — o toliau seksis dar
geriau.

Jis spusteli elektros jungiklį.
Cechas prisipildo šviežio oro,
padvelkia galvia vėsoma. Spus-
teli kitą — ir cechą užpildo šil-
to oro srovė.

— Štai kaip dabar gyvenam, — pasididžiudamas sako brigadininkas.

Prie vienos mašinos randame palinkusius prie brėžinių fabriko vyr.
inžinierių Sigitą Pranckevičių ir veltinių tempėją Joną Gudanavičių.

— Sugedo kas nors?

— Ne. Visos mašinos, kurias paleidom, dirba gerai, — sako inžinierius.
— O dabar ruošiamės paleisti darban paskutinį agregatą — universalinę
veltinių užsodinimo ant korpalo mašiną.

Iš įvairių šalies kampelių buvo slunčiamos mašinos naujam „Spartako“
fabrikui. Maskvos, Charkovo, Kijevo ir kitų miestų fabriku ženkla tautų
draugystės simboliu žėri nuo lakuotų mašinų. O spartakiečiai darbininkai
hepvils tų, kurie jas gamina, sugebės kuo geriau panaudoti jas vykdan-
tą didingą septynmečio programą.

Nuotraukoje. vyr. inžinierius S. Pranckevičius ir veltinių tem-
pėjas J. Gudanavičius ruošiasi paleisti dar vieną mašiną.

J. Zilys

Spaudžiam dešinę

Marytei Ilčiukaitei,

„Zalgirio“ kolūkio veršelių augintojai. Ji
augina 100 veršelių. Visi jie auga puikiai,
per parą priauga po 800 gramų.

Paprastas darbas veršius prižiūrėti? —
Ne, ir ji reikia melės įdėti.

Fermoje trūšia, skrajoja Marytė
Lig vakarėlio — nuo miego ryto.

Slovę ji pelnė darbu širdingu, —
Slandien ji šventę Vilnių sutinka.

Te dvidešimtmetis laime jos būna
Ir visada ji vadinasi pirmūne!

SKAIČIAI IR FAKTAI

15—16 milijonų litų gryno pelno — tiek kasmet prisipildavo užsienio kapitalistai, kurie šeiminkavo buržuazinės Lietuvos pramonėje.

1940 metais Lietuvoje buvo 7 pramonės įmonės, kuriose dirbo po 500 ir daugiau darbininkų. 1959 metais tokių įmonių jau buvo 75.

Per 20 metų darbininkų skaičius statybinėse medžiagų pramonės įmonėse padidėjo 10 kartų, siuvimo pramonėje — 7 kartus, odos, kailių ir avalynės pramonėje — 6 kartus ir tekstilės pramonėje — 5 kartus.

Per 16 tūkstančių gyvenimo metų Tarybų Lietuvoje pastatyta daugiau kaip 100 stambių pramonės įmonių, trigubai išaugo darbininkų klasė.

Elektros energijos respublikoje dabar gaminama 12 kartų daugiau, negu prieš karą. Sudaryta vieninga respublikos energetikos sistema. Iki 1964 metų Lietuvos kaimas bus išvisai elektrifikuotas.

Popieriaus bei medžio apdirbimo pramonė dabar sunaudoja elektros energijos daugiau, negu jos gamino visos Lietuvos elektrinės 1940 metais.

Senų įmonių atkūrimas ir išplėtimas, nau-

jų gamyklų bei fabriku statyba ir jų paleidimas, jų aprūpinimas nauja technika ir gamybos elektrifikavimas įgalino pakelti darbo našumą daugiau kaip 2,2 karto. Mašinų gamyba ir metalo apdirbimas respublikoje per 20 metų padidėjo 65 kartus, kuro pramonės produkcijos gamyba — 22 kartus, popieriaus ir medžio apdirbimo pramonės — 5 kartus, statybinė medžiagų pramonės — 26 kartus, lengvosios pramonės — 11 kartų ir maisto pramonės produkcija — 6 kartus.

Per septynmetį bus pastatyta 70 naujų įmonių. Tai reiškia, kad beveik kas mėnesį stos į rikiuotę naujas fabrikas ar gamykla.

Septynmečio pabaigoje respublikos pramonė kas 20 dienų gamins tiek produkcijos, kiek Lietuva pagamino per visus 1940 metus.

1965 metais Lietuvoje kiekvienam gyventojui bus gaminama vidutiniškai po tris metrus vilninių audinių. Palyginti su prieškariniu laikotarpiu, audinių gamyba Lietuvoje padidės 8 kartus, o trikotažo dirbinių — 27 kartus. Iš audinių, įmonių pagamintų per vieną dieną, bus galima aprengti 10—15 tūkstančių žmonių. Dvigubai daugiau bus gaminama avalynės.

Dvylikoje aukštųjų mokyklų, technikuose ir kitose specialiose vidurinėse mokyklose mokosi jaunuolių ir merginų 7 kartus daugiau, negu buržuazija valdant Lietuvą.

Buržuazija viešpatuojant visoje Lietuvoje buvo 69 gimnazijos, 1 vidurinė mokykla ir 24 progimnazijos. Dabar respublikoje veikia 440 vidurinių mokyklų, dvi neakivaizdinės vidurinės mokyklos, 211 darbininkų bei kaimo jaunimo mokyklų ir daugiau kaip 900 septynmečių mokyklų.

Per 20 Tarybų valdžios metų masinių bibliotekų skaičius nuo 200 padidėjo iki 2.650. Jų knygų fondas pagausėjo 20 kartų, o skaitytojų skaičius — nuo 14 tūkstančių iki 614 tūkstančių.

Feljetonas

FRANKAS KRUKAS DARO BIZNĮ

Iki šiol buvo įvairiausių spėliojimų apie Franko Kruko likimą. Vieni sakė, kad anais ponų viešpatavimo laikais atvykęs į Lietuvą ir visiškai subankrotas, jis iš tikrųjų prigėrė šuliny, kaip tai spėliojo Petras Cvirka. Kiti, priešingai, teigė, kad jis grįžo atgal į Brukliną ir vėl tapo turtingu graboriumi. Treči tvirtino, kad dipukų tarpe jis turėjo daugiausia auksinių dantų...

Bet dabar įvairiems spėliojimams atėjo galas.

„Vieną gražią dieną Bonoje, federalinio kanclerio Konrado laukiamajame, papuoštame kryžiuočių kardais, sėdėjo du pagyvenę ponai. Vienas buvo apsirengęs naujutėliu juodu kostiumu, o kitas — jau gerokai nutrintu švarku, su vizitinėmis, seniai lygintomis kelnėmis.

— Gadem, — burbtelėjo pasitarasis, kreipdamasis į savo kaimyną, apsiėngusį naujutėliu kostiumu: — Monke biznis bus jums, misteri Sidzikauskai. Federalinis kancleris — tai ne smetoniška ministerija, iš kurios tamsta vog... hm... skolinai šimtus tūkstančių litų.

— Prašau atsargiau su išsireiškimais, misteri Frankai Kruka! — pyktelėjo Sidzikauskas. — Atsiminkit: aš esu diplomatas, o tamsta — graborius.

— Koks skirtumas? — nustebo Frankas Krukas. — Nežiūrint profesijų skirtumo, mes abu tarnaujame Junited Steits žvalgybai.

Dabar respublikoje išleina 64 žurnalai ir 134 laikraščiai. Jų metinis tiražas yra daugiau kaip 224 milijonai egzempliorių. O prieš 20 metų Lietuvoje teėjo 24 žurnalai ir 18 laikraščių, kurių metinis tiražas nesiekė ir dviejų milijonų egzempliorių.

Didelių darbų pradžia

Kauno HES statybininkų kolektyvas pradėjo vykdyti svarbų uždavinį — statyti Lietuvos šiluminę elektrinę.

Išilgai trasos juda traktoriai, greideriai, autokranai. Avangardinės grupės darbininkai sparčiai stato gelžbetoninius stiebus, ant kurių tuojau kabinami laidai. Netrukus bus visiškai užbaigta įrengti pastotė, ir svarbiausia Lietuvos septynmečio statyba gaus elektros srovę. Į statybos aikštelę tiesiama geležinkelio šaka. Pradėtos statyti pagalbinės įmonės, įrengiama statybininkų gyvenvietė.

Jai irgi 20 metų...

E. Bradesiūno foto etludas

kanclerio vermachtą pačius geriausius karius.

— Pasitikiu jais galima? — pasiteiravo kancleris.

— O, jes, — patvirtino Krukas. — Prekės pačios už save kalba! Štai: generolas Paul Plechavičius, parodęs nepaprastą ištikimybę flureriui; generolas Steišys Rašitikys, didelis strategas, organizavęs Lietuvos jaunuolius į SS legioną; garsus hitlermanas Pyragius; žinomiausias ellinai karo melstrai, kurie energingai darbavosi Paneriuose, devintame forte ir t. t. ir t. t.

Patenkintas kancleris atsisakė, kad šitokios prekės dabartiniam jo vermachtui labai reikalingos, o Frankas Krukas už tarpininkavimą gaus reikiamą komisiją.

„Heil H... kancleri!“ — išsitempė Krukas ir mirk-

telėjo kancleriui, tyliai tardamas jam į ausį: „Jums, kancleri, jau virš aštuoniasdešimt. Turiu pulkų grabą parduoti“.

— Donnerwetter! — sušvokštė perkaršęs kancleris, bet čia pat, maloniai nusisypsojęs Krukui, atslaido: Juk tai buvo bičiuliškas pokštas...

Frankas Krukas ir Vaclovas Sidzikauskas išėjo iš kanclerio rūmų didžiai patenkinti. Biznis bus!

— Olrait! Reikia dar smarkiau mušti karo būgną. — pastebėjo Krukas.

T. Garstytis

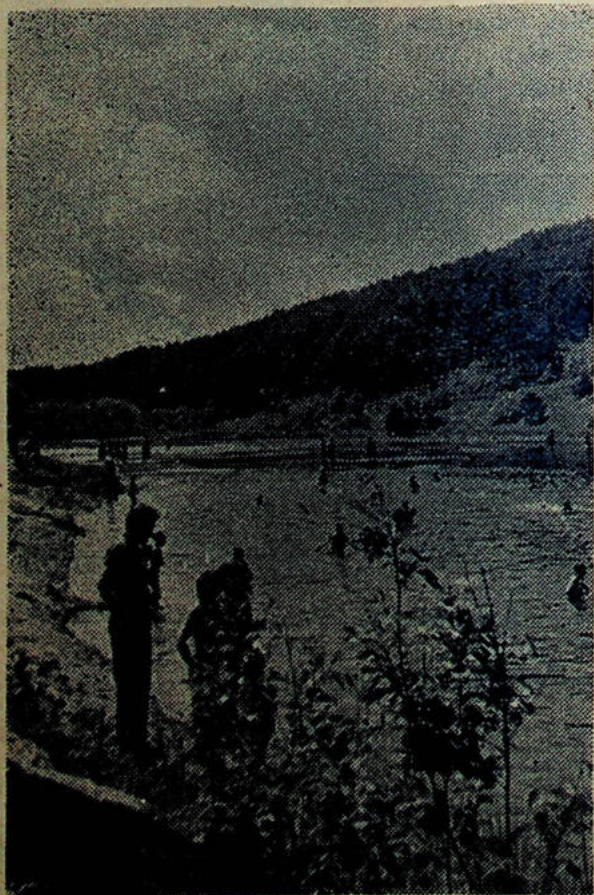
Už redaktorių Č. BYTAUTAS

Joniškėlio žemės ūkio technikumui ruošia agronomus-laukininkus ir žemės ūkio mechanikus-technikus. Agronomijos ir mechanizacijos specialybėmis priimami į dvimečius skyrius — baigę vidurines mokyklas, į keturmečius skyrius — baigę 7 kl.

Visi aprūpinami bendrabučiu, papiginta valgykla ir stipendijomis.

Pageidaujantieji mokyti tuoj siųskite pareiškimus ir kitus dokumentus.

DIREKTORIUS

LAISVALAIKIU PRIE ŠVENTOSIOS.

J. Dilio nuotr.